

دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار

مصوب ۱۳۹۵/۰۶/۲۸ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار

به منظور بهبود فرایند انجام افزایش سرمایه، دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، به شرح زیر تدوین گردیده است.

• فصل یک - تعاریف و کلیات :

○ ماده یک :

اصطلاحات و واژه هایی که در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار ج.ا.ایران، مصوب آذر ماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی تعریف شده اند، به همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته اند. واژه های دیگر دارای معانی زیر می باشند:

▪ بند الف :

سامانه: سامانه جامع اطلاع رسانی ناشران اوراق بهادار ثبت شده نزد سازمان است.

▪ بند ب :

شرکت: منظور شرکت سهامی عامی است که مطابق قوانین و مقررات مربوطه به عنوان ناشر، نزد سازمان ثبت شده یا مشمول ثبت می باشد، به استثناء شرکت هایی که فقط به عنوان نهاد مالی نزد این سازمان ثبت شده یا مشمول ثبت می شوند.

▪ بند ج :

گواهی نامه حق تقدم: گواهی نامه ای است که در آن میزان حق تقدم در خرید سهم، وجوه قابل واریز و مطالبات سهامدار در صورتی که وجود داشته باشد، قید شده است.

▪ بند د :

گواهی نامه نقل و انتقال و سپرده سهام: گواهی نامه ای است که تعداد و ارزش اسمی سهام و میزان سهام سپرده شده سهامدار را نشان می دهد.

○ ماده دو :

شرکت مکلف است جهت انجام افزایش سرمایه، علاوه بر رعایت لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت، قانون بازار اوراق بهادار ج.ا.ایران و دستورالعمل ثبت و عرضه عمومی اوراق بهادار، مفاد این دستورالعمل را نیز رعایت نماید.

• فصل دو - افشای مستقیم اطلاعات در خصوص تصمیمات مربوط به تغییر سرمایه :

○ ماده سه :

شرکت موظف است تصمیمات مربوط به تغییر سرمایه را در مهلت های مقرر به شرح ذیل از طریق سامانه اطلاع رسانی نماید :

▪ بند الف :

متن کامل گزارش توجیهی تأیید شده توسط هیئت مدیره تحت عنوان "پیشنهاد هیئت مدیره به مجمع عمومی فوق العاده در خصوص افزایش سرمایه"، در همان روز تأیید،

▪ بند ب :

نظر بازرس قانونی و متن کامل گزارش توجیهی مورد تأیید بازرس قانونی تحت عنوان "اظهارنظر بازرس قانونی نسبت به گزارش توجیهی هیئت مدیره در خصوص افزایش سرمایه"، حداکثر ۳ روز پس از اخذ اظهارنظر بازرس قانونی نسبت به گزارش توجیهی مزبور،

▪ بند ج :

تصمیم هیئت مدیره مبنی بر انجام افزایش سرمایه در صورتی که هیئت مدیره در نظر دارد نسبت به انجام افزایش سرمایه تفویض شده براساس تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده اقدام نماید تحت عنوان "تصمیم هیئت مدیره به انجام افزایش سرمایه تفویض شده در مجمع عمومی فوق العاده"، در همان روز تأیید.

○ ماده چهار :

فاصله زمانی بین تاریخ اخذ اظهارنظر بازرس قانونی نسبت به گزارش توجیهی هیئت مدیره مبنی بر لزوم انجام افزایش سرمایه و تاریخ ارسال درخواست صدور مجوز انجام افزایش سرمایه به سازمان، نباید از ۲۰ روز بیشتر باشد.

- فصل سه - بررسی درخواست شرکت تا صدور مجوز افزایش سرمایه توسط سازمان :

- ماده پنج :

پس از ارسال مدارک و مستندات مربوط به درخواست افزایش سرمایه از سوی شرکت، سازمان ظرف مدت حداکثر ۳۰ روز از تاریخ ثبت درخواست شرکت، نواقص موجود در مدارک و مستندات ارسالی را طی نامه اعلام نواقص به شرکت اعلام می کند. شرکت موظف است ظرف مدت حداکثر ۳۰ روز از تاریخ ارسال اولین نامه اعلام نواقص نسبت به رفع نواقص اعلام شده از سوی سازمان اقدام نماید. در صورت عدم رفع نواقص در مهلت ۳۰ روزه، تقاضای شرکت کان لم یکن تلقی شده و مراتب طی نامه ای به اطلاع شرکت خواهد رسید .

- ماده شش :

در صورتی که مدارک ارسال شده کامل باشد یا شرکت نسبت به اصلاح کامل و هم زمان مدارک و مستندات و ارسال مجدد آن طی مهلت مقرر اقدام نماید، درخواست شرکت مورد رسیدگی نهایی قرار خواهد گرفت و نتیجه بررسی ها (شامل موافقت، عدم موافقت یا موافقت مشروط با درخواست شرکت)، ظرف مدت حداکثر ۳۰ روز از تاریخ ارسال مدارک نهایی به شرکت اعلام خواهد شد .

- تبصره :

در صورت اعلام موافقت مشروط با افزایش سرمایه، نامه موافقت مشروط برای شرکت ارسال می شود و شرکت موظف است ظرف مدت حداکثر ۳۰ روز از تاریخ نامه سازمان، نسبت به ارسال مدارک و مستندات مربوطه اقدام نماید. در غیر این صورت، تقاضای شرکت کان لم یکن تلقی شده و مراتب طی نامه ای به اطلاع شرکت خواهد رسید.

- فصل چهار - افزایش سرمایه از محل آورده نقدی یا مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی :

- مبحث یک - مهلت استفاده از مجوز :

- ماده هفت :

شروع پذیرهنویسی حداکثر تا ۶۰ روز از تاریخ مجوز سازمان و با انتشار آگهی پذیره نویسی بر اساس ترتیبات مقرر در این دستورالعمل، امکان پذیر خواهد بود. مهلت اعلام شده جهت شروع پذیره نویسی در صورت ارائه دلایل موجه و مورد قبول سازمان، فقط یکبار و حداکثر تا ۳۰ روز دیگر قابل تمدید است. برای این منظور، شرکت مکلف است حداقل ۵ روز قبل از اتمام مهلت اعتبار مجوز، تقاضای تمدید را به سازمان تسلیم نموده و در صورت موافقت سازمان، حداقل ۳ روز قبل از پایان مهلت اعتبار مجوز، مراتب را از طریق سامانه به اطلاع عموم برساند.

▪ ماده هشت :

هیئت مدیره شرکت مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را حداکثر ۱۵ روز قبل از اتمام مهلت استفاده از مجوز انجام افزایش سرمایه برگزار نموده و ۲ روز پس از برگزاری مجمع نسبت به ارسال آگهی پذیره نویسی به منظور تأیید آن توسط سازمان اقدام نماید. آگهی پذیره نویسی زمانی تأیید خواهد شد که نماد معاملاتی شرکت باز بوده یا قابلیت بازگشایی داشته باشد.

○ مبحث دو - انتشار آگهی پذیره نویسی حق تقدم :

▪ ماده نه :

شرکت موظف است آگهی پذیره نویسی حق تقدم را پس از تأیید سازمان بلافاصله در روزنامه یا روزنامه های کثیرالانتشار شرکت که آگهی های مربوط به شرکت در آن نشر می گردد به چاپ برساند. زمان پذیره نویسی حق تقدم، از تاریخ انتشار آگهی پذیره نویسی حق تقدم در روزنامه آغاز می شود و مدت آن ۶۰ روز خواهد بود. آگهی پذیره نویسی حق تقدم چاپ شده باید در همان روز انتشار از طریق سامانه به اطلاع عموم برسد.

▪ تبصره یک :

مهلت پذیره نویسی حق تقدم در صورت ارائه دلایل موجه و مورد قبول سازمان، فقط یکبار و حداکثر تا ۳۰ روز دیگر قابل تمدید است. برای این منظور، شرکت مکلف است ۱۰ روز قبل از اتمام دوره پذیره نویسی حق تقدم، تقاضای تمدید را با ذکر دلایل به سازمان تسلیم نماید.

▪ تبصره دو :

آگهی تمدید پذیره نویسی حق تقدم باید حداقل ۳ روز قبل از اتمام مهلت پذیره نویسی حق تقدم در روزنامه یا روزنامه های کثیرالانتشار شرکت منتشر گردیده و آگهی چاپ شده در همان روز انتشار، از طریق سامانه اطلاع رسانی شود.

▪ ماده ده :

شرکت موظف است حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز پس از اتمام مهلت پذیره نویسی حق تقدم، گزارشی از پذیره نویسی حق تقدم ها و مدارک و مستندات مرتبط با آن را از جمله تأیید بازرس قانونی مبنی بر مطالبات قابل تبدیل به حساب سرمایه و تأییدیه بانکی در خصوص واریز آورده نقدی و نیز طرح اعلامیه پذیره نویسی جهت عرضه عمومی حق تقدم های استفاده نشده را به سازمان ارائه نماید.

▪ تبصره :

استفاده کنندگان از حق تقدم موظف اند حداکثر ظرف مدت ۷ روز از پایان مهلت پذیره نویسی حق تقدم نسبت به ارسال یا تحویل گواهینامه حق تقدم به همراه فیش مربوط به واریز وجه در دوره پذیره نویسی حق تقدم (در صورت لزوم) به آدرسی که در آگهی پذیره نویسی حق تقدم قید شده اقدام نمایند. بدیهی است عدم ارسال به موقع (تعیین شده) به منزله عدم استفاده از حق تقدم خواهد بود و شرکت می تواند نسبت به فروش آن اقدام نماید.

○ مبحث سه - عرضه عمومی حق تقدم های استفاده نشده :

▪ ماده یازده :

حق تقدم های استفاده نشده از طریق انتشار اعلامیه پذیره نویسی به عموم عرضه می شوند .

▪ ماده دوازده :

شرکت موظف است پس از تأیید طرح اعلامیه پذیره نویسی توسط سازمان بلافاصله نسبت به ارائه مدارک و مستندات لازم به مرجع ثبت شرکت ها اقدام نموده و حداکثر ۵ روز پس از تأیید طرح اعلامیه پذیره نویسی توسط مرجع ثبت شرکت ها نسبت به انتشار اعلامیه پذیره نویسی مورد تأیید سازمان و مرجع ثبت شرکت ها، در روزنامه یا روزنامه های کثیرالانتشار شرکت و دو روزنامه کثیرالانتشار دیگر که در اعلامیه پذیره نویسی بدان اشاره شده اقدام نماید. اعلامیه پذیره نویسی چاپ شده باید در همان روز انتشار از طریق سامانه اطلاع رسانی شود.

▪ تبصره یک :

شرکت مکلف است مراحل اخذ مجوز انتشار اعلامیه پذیره نویسی از مرجع ثبت شرکت ها را پیگیری نموده و چنانچه این زمان بیش از ۳۰ روز به طول انجامد، مراتب را به سازمان گزارش کند.

▪ تبصره دو :

شرکت مکلف است در صورت عدم فروش پاره سهم های ناشی از افزایش سرمایه در مدت پذیره نویسی حق تقدم ها، موضوع فروش پاره سهم ها را در طرح اعلامیه پذیره نویسی درج نموده و در دوره عرضه عمومی حق تقدم های استفاده نشده، نسبت به فروش آن ها اقدام نماید.

▪ **ماده سیزده :**

زمان تعیین شده برای عرضه عمومی حق تقدم های استفاده نشده حداقل ۱۵ روز و حداکثر ۳۰ روز و مطابق اعلامیه پذیره نویسی منتشر شده در روزنامه های کثیرالانتشار خواهد بود .

▪ **تبصره یک :**

سازمان می تواند مدت پذیره نویسی عمومی موضوع این ماده را با تقاضای شرکت و احراز ادله موجه فقط یکبار و حداکثر به مدت ۳۰ روز دیگر تمدید نماید. برای این منظور، شرکت مکلف است حداقل ۵ روز قبل از اتمام دوره پذیره نویسی، تقاضای تمدید آن را به سازمان تسلیم نماید.

▪ **تبصره دو :**

آگهی تمدید مهلت پذیره نویسی عمومی باید حداقل ۲ روز قبل از اتمام مهلت پذیره نویسی در روزنامه های کثیرالانتشاری که اعلامیه پذیره نویسی شرکت در آن منتشر شده، چاپ گردیده و آگهی چاپ شده در روز انتشار از طریق سامانه به اطلاع عموم برسد.

▪ **ماده چهارده :**

کارگزار فروشنده موظف است وجوه ناشی از عرضه عمومی حق تقدم های استفاده نشده را در پایان هر روز معاملاتی، پس از تسویه وجوه در اتاق پایاپای شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، به حساب شرکت واریز نماید. عدم واریز وجوه مربوطه در تاریخ مقرر تخلف محسوب می شود.

▪ **ماده پانزده :**

شرکت موظف است حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز پس از اتمام مهلت عرضه عمومی حق تقدم های استفاده نشده با ارسال مدارک و مستندات مربوطه، سازمان را از نتایج توزیع و فروش اوراق بهادار مطلع نموده و فرم درخواست سپرده گذاری سهام خود را همراه با سایر مدارک مربوطه به سازمان ارسال نماید.

○ مبحث چهار - ثبت افزایش سرمایه و انتشار گواهی نامه نقل و انتقال و سپرده سهام :

▪ ماده شانزده :

شرکت مکلف است پس از دریافت نامه سازمان خطاب به مرجع ثبت شرکت ها مبنی بر تأیید تکمیل فرایند افزایش سرمایه و ثبت آن، بلافاصله نسبت به ارسال مدارک و مستندات مربوطه به مرجع ثبت شرکت ها به منظور ثبت افزایش سرمایه اقدام نموده و پس از ثبت افزایش سرمایه نزد مرجع ثبت شرکت ها، بلافاصله آگهی ثبت افزایش سرمایه را از طریق سامانه اطلاع رسانی نماید.

▪ تبصره :

شرکت مکلف است مراحل ثبت افزایش سرمایه نزد مرجع ثبت شرکت ها را پیگیری نموده و چنانچه این زمان بیش از ۳۰ روز به طول انجامد، مراتب را به سازمان گزارش کند.

▪ ماده هفده :

وجوه ناشی از فروش حق تقدم های استفاده نشده و پاره سهم های ناشی از افزایش سرمایه پس از کسر هزینه ها و کارمزد متعلقه، باید ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از فروش حق تقدم های استفاده نشده به حساب دارندگان حق تقدم های یادشده منظور گردد. همچنین اطلاعیه مربوط به پرداخت مبالغ مذکور باید از طریق سامانه افشا گردد. عدم واریز وجه در مهلت مقرر، تخلف محسوب می شود .

▪ تبصره :

شرکت مکلف است هزینه ها و کارمزدهای مربوط به فروش حق تقدم های استفاده نشده را پس از تایید حسابرس و بازرس قانونی شرکت همراه با مستندات مربوطه حداکثر ۳ روز قبل از واریز وجه به حساب دارندگان حق تقدم های یادشده از طریق سامانه افشا نماید.

▪ ماده هجده :

شرکت مکلف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ ثبت افزایش سرمایه نزد مرجع ثبت شرکت ها، گواهی نامه نقل و انتقال و سپرده سهام را طبق ضوابط سازمان به سهامداران شرکت تسلیم یا مراتب سهامداری را به نحو مقتضی به آن ها اعلام نماید .

▪ تبصره :

شرکت موظف است برنامه زمان بندی ارائه گواهی امه نقل و انتقال و سپرده سهام را در چارچوب مهلت تعیین شده در این ماده در سامانه اطلاع رسانی نماید.

- فصل پنج - افزایش سرمایه از طریق سلب حق تقدم از کلیه سهامداران و عرضه سهام جدید برای پذیره نویسی عمومی :

- مبحث یک - انتشار اعلامیه پذیره نویسی :

- ماده نوزده :

مهلت استفاده از مجوز صادره جهت شروع پذیره نویسی حداکثر تا ۶۰ روز از تاریخ مجوز خواهد بود. مهلت اعلام شده جهت شروع پذیره نویسی در صورت ارائه دلایل موجه و مورد قبول سازمان، فقط یکبار و حداکثر تا ۳۰ روز دیگر قابل تمدید است. برای این منظور، شرکت مکلف است حداقل ۱۰ روز قبل از اتمام مهلت اعتبار مجوز، تقاضای تمدید را به سازمان تسلیم نموده و در صورت موافقت سازمان، این موضوع را حداقل ۳ روز قبل از پایان مهلت اعتبار مجوز در سامانه، اطلاع رسانی نماید.

- ماده بیست :

در صورت سلب حق تقدم از سهامداران توسط مجمع عمومی فوق العاده، شرکت موظف است طرح اعلامیه پذیره نویسی را تهیه و به سازمان ارائه نماید. اعلامیه پذیره نویسی پس از تأیید سازمان بلافاصله باید به مرجع ثبت شرکت ها ارائه و مجوز انتشار آن اخذ گردد. شرکت موظف است اعلامیه پذیره نویسی مورد تأیید سازمان و مرجع ثبت شرکت ها را علاوه بر روزنامه یا روزنامه های کثیرالانتشار شرکت، در دو روزنامه کثیرالانتشار دیگر نیز چاپ نماید. اعلامیه پذیره نویسی چاپ شده باید در روز انتشار از طریق سامانه به اطلاع عموم برسد.

- ماده بیست و یک :

زمان تعیین شده برای عرضه عمومی حداقل ۱۵ روز و حداکثر ۳۰ روز و مطابق اعلامیه پذیره نویسی منتشر شده در روزنامه های کثیرالانتشار خواهد بود .

- تبصره یک :

سازمان می تواند مدت پذیره نویسی عمومی را با تقاضای شرکت و احراز ادله موجه فقط یکبار و حداکثر به مدت ۳۰ روز دیگر تمدید نماید. برای این منظور، شرکت مکلف است حداقل ۵ روز قبل از اتمام دوره پذیره نویسی، تقاضای تمدید دوره پذیره نویسی عمومی را به سازمان تسلیم نماید .

- تبصره دو :

آگهی تمدید مهلت پذیره نویسی عمومی باید حداقل ۲ روز قبل از اتمام مهلت پذیره نویسی در روزنامه های کثیرالانتشاری که اعلامیه پذیره نویسی شرکت در آن منتشر شده، چاپ گردیده و آگهی چاپ شده در همان روز انتشار از طریق سامانه اطلاع رسانی شود.

○ مبحث دو - ثبت افزایش سرمایه و انتشار گواهی نامه نقل و انتقال و سپرده سهام :

▪ ماده بیست و دو :

شرکت موظف است حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز پس از اتمام مهلت عرضه عمومی با ارسال مدارک و مستندات مربوطه، سازمان را از نتایج توزیع و فروش اوراق بهادار مطلع نموده و فرم درخواست سپرده گذاری سهام خود را همراه با سایر مدارک مربوطه به سازمان ارسال نماید .

▪ ماده بیست و سه :

شرکت موظف است، ثبت افزایش سرمایه نزد مرجع ثبت شرکت ها و صدور گواهی نامه نقل و انتقال و سپرده سهام را مطابق مفاد مواد 16 و 18 این دستورالعمل به انجام رساند .

• فصل شش - افزایش سرمایه از محل اندوخته ها، سود انباشته و مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها :

○ مبحث یک - برگزاری مجمع عمومی فوق العاده یا جلسه هیئت مدیره :

▪ ماده بیست و چهار :

انجام افزایش سرمایه حداکثر تا ۶۰ روز از تاریخ مجوز سازمان امکان پذیر خواهد بود.

▪ تبصره :

مهلت اعلام شده جهت برگزاری مجمع عمومی فوق العاده و یا تشکیل جلسه هیئت مدیره (در صورتی که اختیار عملی نمودن افزایش سرمایه به هیئت مدیره تفویض شده باشد) در صورت ارائه دلایل موجه و مورد قبول سازمان، فقط یکبار و حداکثر تا ۳۰ روز دیگر قابل تمدید است. برای این منظور، شرکت مکلف است حداقل ۱۰ روز قبل از اتمام مهلت اعتبار مجوز، تقاضای تمدید را به سازمان تسلیم نموده و در صورت موافقت سازمان، این موضوع را حداقل ۳ روز قبل از پایان مهلت اعتبار مجوز از طریق سامانه اطلاع رسانی نماید.

○ مبحث دو - ثبت افزایش سرمایه و انتشار گواهی نامه نقل و انتقال و سپرده سهام :

▪ ماده بیست و پنج :

شرکت موظف است، ثبت افزایش سرمایه نزد مرجع ثبت شرکت ها و انتشار گواهی نامه نقل و انتقال و سپرده سهام را مطابق مفاد مواد ۱۶ و ۱۸ این دستورالعمل به انجام رساند .

▪ ماده بیست و شش :

شرکت موظف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ ثبت افزایش سرمایه نزد مرجع ثبت شرکت ها، نسبت به فروش پاره سهم های ناشی از افزایش سرمایه اقدام و وجوه ناشی از آن را به بستانکار حساب سهامداران ذی نفع، منظور نماید.

▪ ماده مؤخره :

این دستورالعمل در ۲۶ ماده و ۱۴ تبصره تدوین یافته و در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۲۸ هیئت مدیره سازمان به تصویب رسیده و جایگزین "دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه شرکت های پذیرفته شده در بورس" مصوب ۱۳۸۴/۰۶/۱۹ هیئت مدیره سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار تهران گردیده است.